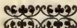
AUGUSTINI BUCCII ... AD SIXTUM QUINTUM PONT. MAX. ORATIO, IN PUBLICO...

Agostino Bucci

AMPLISSIMO S. R. E. CARDINALI
ALEXANDRO PERETTO
SIXTI V. PONT. MAX.
NEPOTI ILLVSTRISSIMO
AVGVSTINVS BVCCIVS S. D.

RATIONEM nostram Illustrissime, & amplissime Cardinalis, ad Sixtum V. Pont. Max. auunculum tuum Caroli Em. Sab. Ducis nomine habitam, vt tibi nominatim inscriberemus, non tam aliorum exemplum monuit, quàm rationes aliæ impulerunt. Cum enim tanti Pontificis, tibique sanguine adeo coniuncti, studia, mores, virtutes, resque primis hiscæ Pontificatus temporibus gestæ; quarum gloria in te summæ spei Adolescente Cardinali facto, tamquam in speculo hæreditario iure refulget, in ea attingantur, nemini magis, quàm tibi fuit hæc, quamuis breuis earum commemoratio dedicanda. Accedit singularis Ducis nostri in eũdem summum Pont. eadem ipsa oratione testata obseruantia: quæ ad te non solũ tamquam dignissimum tanti Pontificis nepotem, sed & veluti studiosissimum eiusdem imitatorem iure optimo spectare videtur. Quamobrem eam ipsam, licet à te in publico iam Consistorio auditam orationẽ libenter ideo dicauimus, vt ea denuo per ocium perlecta, nõ modo optimi Pont. diuinas virtutes sæpius admirans, Io. Angelo Papio viro optimo & eruditissimo tuorũ studiorũ auspice, & duce ad earum imitationẽ accẽdaris; verum etiam Principis nostri ab auũculo in nepotem, totamque Illustrissimam Perettam familiam, deriuatam obseruantiam, & studium assiduè agnoscas; tantarumque laudum à summis Principibus viris profecta testimonia in vnum volumẽ colligas, eaque veluti perpetua, maiorum tuorum monumenta, vel potius incitamenta, ad perpetuam rei memoriam reponas. Vale.

QVOD

VOD occulto, Dei immortalis consilio, contingere plerumque solet, (Sanctissime, & Beatiss. Pater) vt scilicet secundis in rebus, nõ vnus modo prosper, & salutaris euentus hominibus accidat; sed potius accessione, ac veluti cumulo facto alter alteri superueniat; id superiori anno Carolus Emmanuel excelsus Sab. Dux in seipso fuit fœlici numine expertus. Cũ enim post eius cum Catharina Philippi Hispaniarũ, Indiarum, nouisque Orbis Regis omnium memoria maximi & potentissimi filia celebratas nuptias in magno Procerum, populorumque plausu versaretur; ad summam eius lætitiam, quam ex optimi Regis, totiusque Regię sobolis consuetudine capiebat, magnus quidam de tuo Pontificatu nuntio accepto gaudij cumulus accessit. Atque is eo gratior, & acceptior fuit: quo ex tua hac plane cælesti assumptione non suis modo priuatis commodis; sed & vniuersę Christianæ Reipub. vtilitati recte consultum esse intellexit. Quod accipias velim (P. sanctissime) nõ tanquam communi quadam eorum, qui summis pontificibus gratulantur, loquendi consuetudine dictum, sed tanquam ex animo, ac re ipsa ita dictante pronuntiatum. Nam & insolita illa popularis hilaritas, quam primo nuncio accepto, vniuersus Christianus orbis publici veluti expectati boni augurium faciens ostendit, & caussæ præterea multæ & maximæ, quibus magna de te expectatio concitaretur, id significare, vel potius prȩmõstrare videbantur. Quas quamuis notissimas ipso tamen orationis cursu ita exposcente, priori eius parte attingere quoque pacto cogor, paucisque aperire, quam necessaria fuerit, tua hæc in summum Pontif. creatio, quam benemerita, ac demũ quam lȩta, prosperaque, omnia te Pontifice sint speranda. Quibus breuiter commemoratis, eas, quę ad excelsum Principem nostrum spectant, rationes exponam, officiaq; persoluam huius legationis præcipua. In quo officio præstando si aliquid de tuis maximis excellentissimisq; virtutibus attingens singularem tuam modestiam offendero, ignoscat quęso Sanctitas tua, ingenio audentiori, rerum dicendarum copia, & magnitudine capto. Vt enim abscondi nequit ciuitas supra montem posita: Ita neque tantarum virtutũ splendor per te ex sublimi hac Apostolica sede, tanquam præcelso monte nobis ad bene sãctéq; viuendum prȩfulgens, neque silentio prȩterirri potuit, neque verò omitti ad nostram institutionem, & exemplum debuit. Cuius muneris in hunc vsque diem explendi dilatio, prȩterquam, quòd in varios rerum, nec cogitatos euentus referri debet, & id præterea commodi attulit, vt eo etiam Carolus Emmanuel Dux noster nõ suam modo obedientiam ac legatione deferat, sed & simul interim nati Principis præcocem ex educatione domestica in sacram hanc sedem pietatem & cultum polliceatur, atque item Sanctitati vestræ non tam de summo Pontificatu, quàm quod eum magna cum laude, & dignitate sustineat; duplici nomine gratuletur. Vt verò ad tuæ huius in summum Pontificem assumptionis necessitatem indicãdam aggrediamur, qualis nam fuerit, ac nunc etiam sit Christianȩ Reipub. status explorare, describereq; oportet. Quẽadmodum enim non antea morbis remedia adhiberi solent, quàm ægrotantis, morbiq; natura inspecta. Ita non aliunde tuæ huius creationis opportunitas commodius iudicari potest, quàm Christianæ Reipub. statu descripto, quibusq; vndique vrgeretur incommodis, ad memoriam reuocatis.

Nostrorum temporum conditio (Sixte Pontifex Maxime) si præteriti rerum exitus præsensq; status spectentur, pro regionum & locorum varietate multiplex, & varia, mistamq; mali, boniq; speciem præseferens videbitur. Vt enim de religione primùm dicamus, Christianorum nomen, quod antea diuino fauente numine in omnes orbis terrarum partes longe lateq; diffusum penetrauerat, nunc per Christianorum Principum discordias, & bella ab immanissimo Orientali Tyranno in hunc Europæ angulum redactum, licet auctoritate augustissimum, imperio tamen & ditione angustissimum est redditum. Atq; vtinam, quædam ex ijs, quæ opibus, robore, virtuteq; præstantes Prouincię

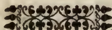
sunt, quarumque armis innumera olim Saracenorum millia cecidere, magnaque Asię pars domita, debellataque fuit, non etiam intestinis bellis, religionisque factionibus premerentur. His malis grauissima Penuriæ calamitas accesserat: quę multas, maximasque Italiæ ciuitates, ac præsertim vrbem Romam summopere conflictabat. Sed & nobilissimę Italię regiones, Picenum Vmbria, Agerque Romanus immo tota prope Italia, varijs exulum incursionibus, audacissimorumq; hominum cędibus & rapinis turbabatur, adeo vt nemini per eam tutus pateret aditus: sed potius omnia eorum licentiæ, & libidini viderentur exposita, nihilque magis in hominum ore esset, quã exules, aut sicarios insignem aliquam cædem aut vim, aut aliud huiusmodi perpetrasse. Cum talis esset religionis rerumq; nostrarum status, quale tunc temporis fuerit Tyrannicũ illud Turcarum imperium Christiani nominis æmulum, videamus. Graue iamdudũ, periculosumque bellum ab Amurathe Turcarum rege, cui nihil magis cordi esse solet quàm exteros, aut finitimos assiduis incursionibus, & populationibus infestare, aduersus Persarum Imperatorem susceptum, gestumque fuit. In quo post multas vtrinque clades acceptas eò deuentum est, vt Turca, qui veteri antea Tartarorum amicitia, & copijs fretus, maiorum suorum victorijs clarus, opibus, pecunijs commeatibusque abundans, ducentena auxiliariorum millia ad nutum cogere consueuerat, nunc inter eum, & Tartaros diffidentia oborta tanto pręsidio destitutus, totque calamitatibus acceptis, veteranorumque legionibus amissis debilitatus, & fractus, glorioseque à nostris superioribus annis ad Echinades obtétæ naualis victorię memor, Christianorum Principum conspirationem, armaque tacite formidet. Hæc cum ita in Europa atque Asia atque omnino in Occidentali, Orientalique imperio inter Christianos, Persasque & Turcas, labente Turcarum fortuna proxime gererentur, in nouo etiam vocato orbe remotissimisque, atque ab eo penitus diuisis insulis Christiana fides miris incrementis promoueretur: nonnullique Reges ab impio Idolorum cultu ad veri luminis claritatem perducti obedientiæ officium per legatos præstitissent, Gregorij XIII. mors improuisa superuenit. Quo circa rebus nostris, ita inter spem & mœrum positis dum rogatis pro nouo Pontifice deligendo Cardinalium comitijs pia vota, & preces ad Deum fierent, prudentum sermonibus & indagatione exquiri de more cœpit: quẽnam ex tot lectissimis patribus in ea temporũ, rerumque agendarum occasione in sũmum Pontif. eligi expediret. In quo iudicio ferendo, vt in humanis consultationibus ex fine primum recte constituto, media artificiosa serie inueniuntur ad eum adipiscendum idonea: Non secus in optata Pontificis electione: omnes vno veluti veritatis spiritu afflati in id maxime consensere; eum scilicet Pont. eligi oportere: qui vt turbulentas hęresum procellas sedaret, Religionis, pietatisque studio primum & maxime teneretur; vt Principum lites, dissidiaq; cõponeret, ijs omnibus gratus, neminiq; suspectus foret, vt exulibus. & sicarijs, Italiã expurgaret, esset in puniendis acriotibus seuerior; vt pestis, penurięq; imminẽtibus calamitatibus occurreret, pietate in Deũ, sedulitateque erga homines valeret: ac tãdẽ, vt tã pulchrã rerũ Turcicarũ attendarũ, aut vero omnino etiã abolendarum occasionẽ, renouato inter Christianos principes pio fœdere arriperet, priuatarũ rerũ studijs posthabitis, omnes eius curas opes conatusq; & studia in vnius Dei cultũ, religionisque decus & amplitudinẽ conferret. Quæ omnia si quis accurate ad tui normam & exemplum expenderit: ita in te vnum consensisse animaduertet, vt nemo amplius in posterum mirari debeat, te communi quadam omnium ordinum acclamatione; ne dicam diuinatione, vel primo ipso in conclaue ingressu; tantoque ac tam repentino summorum omnium Cardinalium consensu Pontificem maximum fuisse renuntiarum. Vt enim à tuæ ante actæ vitæ ratione auspicemur, tu in D. Francisci familiam, sanctitate, pietate, doctrinaque nobilissimam adscitus, in eaque educatus, ita humanam Philosophiam cum diuina sapientia coniunxisti, vt docentis, disputantisque partes in celeberrimis tui ordinis Gymnasijs magna cum laude sustinueris: diuinum euangelicum verbum in amplissimis Italię ciuitatibus non minori populorum

pulorum fructu,quã plausu prædicaueris,ordinis tui sacri officia & magistratus summa constantia & integritate gesseris,ac tandem ad sacræ inquisitionis officium supremamque tui ordinis præfecturã,Pij V.optimi olim Pont.atque in pernoscendis ,ponderandisque hominum ingenijs acerrimi censoris iudicio fueris vltro sponteque vocatus.In quibus omnibus muneribus alijsque maximi momenti negotijs,cum is idem summus Pont.singularem in rebus gerendis prudentiam,fidem eximiam, vitę integritatem,constantiamque , quibus ille virtutibus ad Pontificatum peruenerat in te ipso recognouisset;te eadem vestigia secutum in supremum huicc orbis terrarum senatum merito adsciuerat: atque ita adsciuerat,vt quemadmodum Gregorius X I I I. a Pio Quarto Cardinalis factus,ei Pio V. interposito in Pontificatu successerat : Ita & tu à diuini genij pontifice simul & cardinalis fieres , & ei in Pontificatu successor alterno seruato ordine designareris.Munera verò , quę primis ipsis Pontificatus temporibus expectabantur,ita iam à S. T. præstita,ac multa concepta, adumbrataque cernuntur, vt prudenti cuique sassit,ex ijs,tamquam primis lineis ductis, atque ex Sixti, & Nicolai Quarti,Iulijque secundi summorum olim Pontificum imaginibus , quos tibi maxime imitandos proposuisti,qualem mente geras Pontificatus speciem , ac quàm alta cõsilia animo verses,conijcere,aut diuinare.Vt enim missa faciamus excelsi tui animi indicia, quæ Cardinalatus temporibus dedisti , præsertim vero egregij operis sepulchrum, Nicolao Quarto magna pietate extructum;villæque tuæ, vel potius ad pias meditationes secessus fabricam,adeo magnifice inchoatam,vt certior esse videreris eãdem paullo post te Pont.magnificentissimo cultu fore absoluendam; tu statim atque olium conscendisti,exuscitata bellorum incendia litteris, legationibus,officijs magna ex parte compressisti, Principum gratiam,atque animos tibi varijs officijs conciliasti turbatas exulum & grassatorum incursionibus,vias non coactis, sed dimissis militum copijs,non Principum auxilijs, non bellico apparatu:sed vnico seuerioris censuræ diplomate dato ab illorum inguria vindicasti; magna parsimonia magnam pecuniarum vim in ærarium ad Ecclesiæ vsus retulisti,optimos Cardinales ad Reipub.gubernacula reuocasti,annonæ caritatem tunc præsentem leuasti,imminentem repulisti ; maioraque in dies moliens magnam quãdam de tuo hoc Pontificatu, quam nunc præclare sustines,expectationem commouisti. Hinc tibi ob illustria in Remp.merita S. C. statua in Capitolio decreta fuit,in cuius locata basi maximis litteris incisum elogium legitur,quod cum res præcipuas à te gestas complectatur dignum visum est , quod in hoc augustissimo cœtu recitaretur. SIXTO V. PONT. MAX. OB QVIETEM PVBLICAM COMPRESSA SICARIORVM EXVLVMQ. LICENTIA RESTITVTAM; ANNONÆ INOPIAM SVBLEVATAM; VRBEM ÆDIFICIIS, VIIS, AQVÆDVCTV ILLVSTRATAM, S. P. Q. R. Dies me antea , lateraque deficient(Pater sanctissime)quàm quod Sanctitatis Tuæ laudes,illustriaque facta: quæ mihi inter dicendum ocurrunt vltro recenseam,aut vero quantam de te hominibus spem inieceris expo[illegible]am.Quapropter non est mirandum si te tali , tantoque Pontif.facto Carolus Em.[illegible]nceps noster incredibili fuerit gaudio perfusus,vtpote is,qui præter eas,quas diximus[illegible] causas, quę ei cum reliquis Christianis Principibus communes fuere, alias q[illegible]que ad priuatas eius rationes pertingentes habuit:quibus non mediocriter commo[illegible]eretur.Sciebat enim se,vt paterni Regni, ita & veteris obseruantiæ , qua parens olim suus Em.Philibertus Sanctitatem V.colebat,ab eaque peramanter,perofficioseque [illegible]ligebatur,hæredem fuisse institutum . Ad suam vero hanc hæreditariam propensio[illegible]m proprius quoque in eam cultus accedebat,quo eam ipsam honorificentissima vir[illegible]tis meritorumque existimatione prosequeretur. Atque piam hunc eius, debitumqu[illegible] affectum auxit , vel potius nouo obligationis vinculo obstrinxit illustris illa tua dec[illegible]atio,qua eundem Principem imperatorij gladij,pileique Margaritis, sacræque colu[illegible]bæ specie insignis , Coniugem vero suam aureæ rosę muneribus , illis

quidem

quidem defensionis, victoriæq; aduersus Catholicæ fidei hostes, hoc verò lætitiæ in militante triumphanteq; Christi Ecclesia symbolis, & auspicijs liberalissime donasti; populosq; suos ad diuinum numen grassante in Eporedia peste precibus, & deuotione placandum apertis sacri Iubilæi thesauris vehementer excitasti. Sed ijs propensi sui in eã animi testimonijs, vna quædam omnibus Pontificibus communis obseruantiæ ratio accedit, ex maiorum suorum imitatione ducta. Nam Emmanuelle Philiberto, Margaretaq; à Francia optimis, sacræq; huius sedis obseruantissimis parentibus ortus, per Beroldum Saxonem primum Sabaudiæ Principem ab Otonibus de Catholica Ecclesia optime meritis Cæsaribus, perpetua quadam, nullaque vnquam impuritatis labe aspersa, sanguinis serie & successione, originẽ repetit suam. Quin & affinitatum ratione, per multiplices cum summis Christianę Reipub. Regibus, & imperatoribus: quorũ gloriosiores tituli à Catholicæ religionis cultu profecti fuere, repetitas matrimoniorum coniunctiones; ac per eam quã nuper Catharina Philipphi nata, Henriciq; ex Elisabetha filia, Nepte in vxorem ducta, se denuo eum duobus summis illis Regibus affinitate deuinxit, Catholicis vndique & Christianissimis titulis & exemplis siue inuitatus, siue incitatus, non potest à maiorum suorum fide transmissa pietate degenerare. Dicerem & de Sabaudien. Principum egregijs in summos Pontifices, vniuersamq; Dei Ecclesiã meritis: Dicerem, & de eiusdẽ Principis, Regiæq; Coniugis suæ excellẽti in Deũ pietate, in homines beneficentia, liberalitate, clemẽtia, rerumq; præclarissimarum obeũdarũ desiderio, nisi huic meo iusto erga eos officio singularis illorũ verecundia reclamaret: quę eiusmodi est, vt eos nulla de re alia, quã de optima volũtate, honorificẽtissimaq; virtutis expectatione laudari patiatur. Quapropter à Principũ nostrorũ personis ad illorũ Prouincias orationem trãsferens, pauca quędam de ijs, huic loco non inopportuna subijciã. Tota Principis nostri ditio (P. Sanctissime) in tres partes diuidi commodi potest, in Transalpinã, quæ vltra Alpes Italiã à Gallia diuidentes ab occasu, Sabaudos, & Sebusianos, Brissienses nunc dictos; aliosq; Populos iuxta Rhodanũ, ad vrbis vsque Lugdunensis prospectum complectitur: Alpinam, quæ Centrones vocatos, aliosq; Alpium incolas Viennensibus & Heluetijs finitimos, atque à meridie Tendenses, & Cespitellenses, Capillatos olim dictos; totamq; oram illam continet: quæ à Varo flumine per adiacentia iuga ad Liguriæ vsque subappenninæ planiciem extenditur. His subalpina succedit: quæ ad Alpium radices sita, quas veteres ab Herculis & Hannibalis transitu Graias, Peninas, & summas, recentiores nostri Cenisium, Diuique Bernardi maiorem, minoremq; mõtem vocant; per Salassios & Taurinos, ac per nobilissimas Astæ Pompeiæ, & Vercellarum ciuitates, Mediolanensium; atque per Vneliã, & Niciam, Genuensium, & Massiliensium fines attingit. Ex ijs Transalpina dicta ita se habet, vt pars ea, quæ Rhodanum, Lemanumq; lacum spectat, in qua sibi Hæresiarchæ Babylonis sedem constituerunt, ferocissimis vndique gentibus cingatur: quarum magna pars à Catholica fide dirempta, dissociataq; est. Quę ita in ea, quam nomine profitetur, religione est instituta, vt nihil magis cogitet, & tentet, quàm vnà cum finibus hęresum quoque pestem ampliare, eamq; per finitimas prouincias, ac præsertim per Italiam clandestinis concionibus, hæreticisque scriptis & libellis ex professo, ac eluti ex insidijs sparsis, diffundere. Sed Deus, magnus ille Deus, fidelium suorum misertus, per principis nostri perpetuas pro Catholica fide excubias tam nefariam cladem à ceruicibus nostris hactenus auertit, eademq; (vt speramus) miseratione commotus tuis præsertim (Pater Sanctissime) precibus & auxilijs in posterum auertet, immo vero omnes impiorum machinationes funditus euertet. Ex quibus facile intelligere licet, Principis nostri regnum, arcis munitissimæ instar esse, communisque propugnaculi, in quo partim aduersus Hęreticorum insidias, partim vero per Niciam Ligustici maris vrbem opportunissimam cõtra Turcarum conatus, pro Christiana religione, pro sacrę huius Sedis auctoritate, & dignitate, pro tranquillitate Italiæ, pro Clero & Populo, pro parentibus, vxoribus, liberisque perpetua sit contentione dimicandum. Quibus sane no-

nē nominibus præter veterem Sabaudię Principum in summos Pontif. obseruantiā promptamque & alacrem Car. Emmanuelis in S. V. voluntatem, locorum quoque natura & situs postulat, vt ea peculiari quodam fauore & studio rerum suarum patrocinium suscipiat, diuiniq; animi iuuenem Principem paterno, quo cœpit, amore prosequatur. Ipse verò interim Cathol. Principis, sacręq; huius sedis obseruantissimi & obsequentissimi munere fungi cupiens, cum per rerum suarum statum non posset huc, quod maxime cupiebat profectus, ad sacros eius pedes procumbere, præter Carolum Mutum vnum ex Romanis proceribus, Septimi Marchionem, Oratorem suum Illustrissimum apud te residentem, per Excellentissimum Principem Amedeum à Sabaudia Sacræ Annuntiationis equitem Torquatum, Sanctiq; Ramberti Marchionem fratrem suum sanguine & amore coniunctissimum, Sanctitati Vestræ perpetuę obediētiæ officium studiosissime defert, & præstat. Insuper quantum ille opibus, copijs, ditione, ac cum summis Regibus affinitatis coniunctione potest, id omne in tuum, sacrique huius ordinis decus libentissime conferet, vitam etiam pro ijs, vbi se se obtulerit occasio alacriter profusurus. Atque vt auspicatissimo eius de S. V. iudicio & expectatione orationē concludam; ille ita sibi (diuino fauente numine) breui futurum pollicetur, & sperat, vt quemadmodum tres priores nostrorum fere temporum Pontificatus, sacri Tridentini Concilij approbatione, Pij fœderis sanctione, naualiq; ad Naupactum prelio, & victoria omnium memoria maxima & memoranda, Iaponensiumq; Regum, & Populorum ad Christianam fidem conuersione celebres, illustresque fuere: Ita tuus hic, quem tibi nomine olim F E L I C I, nunc vero re ipsa fœlicissimum esse auguramur, & cupimus, hæresum extirpatione, Prouinciarum pacatione, pij fœderis in Turcas renouatione, diuinique nominis, & cultus in extremas orbis terrarum partes, Synarum, Aureæ Chersonesi, reliquarumq; Iaponensium insularum prolatione augustissimus, gloriosissimusq; sis futurus. Deus interim bonorum omnium auctor & seruator, votis hisce nostris propitius annuat. Tuq; S I X T E Pont. Max. qui Dei vice in terris fungeris, omen hoc tibi, vniuersæq; Christi Ecclesiæ faustissimum, auspicatissimumq; à nobis accipito. D I X I.

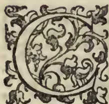

RESPON-

RESPONSIO SVMMI PONTIFICIS NOMINE

AB ANTONIO BVCCAPADVLIO SECRETARIO FACTA.

AROLI Emmanuelis Sabaudiæ Ducis fratris tui, Illustris Orator, virtutem, animique magnitudinem admiratus est Sanctißimus Dominus noster ex eo tempore, cum ille adolescens, pene potius puer res præclarißimas, catholicæq; Ecclesiæ optatissimas aggressus, conatusq; est. Quo quidem conatu tria maxime est consecutus; magnam laudem; magnam expectationem; certã sempiternorum, inæstimabiliumque à Deo præmiorum spem. Tanta est enim Dei bonitas, vt rectam hominibus mentem immitat; vt exsuscitet animos: vt ad rem gerendam incẽdat; vt bene gerendi rationem ostendat; vt viam muniat; vt conatus adiuuet; vt si quid grauius patiatur obsistere, suorum scilicet virtutis exercendæ, atque illustrandæ causa; tamen vbi illi omnia fuerint periclitati, voluntatem pro re accipiat; vt cum ipse denique det velle, & perficere pro bona voluntate; sua ipsius munera, atque in nos beneficia; ò miram bonitatem, perinde quasi nostra in se so officia amplectatur, remunereturque. His igitur nominibus gratulatur Duci Sãctißimus dominus noster, & præsentis gloriæ fructum, & repositorum eius pietati à Deo præmiorum longe vberrimam perennitatem: neque dubitat, quin maiores indies ex eius virtute fructus sit percepturus; sic enim postulat maiorum ipsius gloria, expectant boni; flagitant tempora; exigũt summa Dei in eum beneficia, pollicetur optima ipsius natura, & pietas singularis. Quid enim sibi vult quid aliud loquitur legati o hæc tam honorifica; tam vera superiorum Ducũ Apostolicæ potestatis cultus commemoratio? tam testificata Caroli ipsius sanctissimo Domino nostro obediendi professio? Sunt hæc, cæteraque omnia, quæ sunt de illius voluntate, studio, expectatione, prudenti, diserta, graui oratione explicata, magna atque illustria illius pietatis documenta. Quæ quidem Sãctissimus Dominus noster vnà cum his venerabilibus fratribus suis sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus agnoscit, amplectiturque libentissime. Pollicetur Duci vicissim defertque omnem caritatem, auctoritatem, operam, ad omnia, quæ ad ipsius amplitudinem, & gloriam pertinebunt, precatur ei, filioque quo nuper est auctus, coniugique, & Regij generis maiestate, & heroicarum virtutũ præstãtia spectatißima, omnem felicitatem.